

عنوان مقاله:

ارزیابی واکنش ژنوتیپ های گندم به تنش سرما در مرحله ظهور سنبله با استفاده از شاخص های فیزیولوژیکی، عملکرد و اجزای عملکرد

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 46، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

مهرزاد طاوسی - دانشجوی کارشناسی ارشد زراعت، گروه کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، اهواز

احمد نادری - دانشیار، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

غلامعباس لطفعلی آینه - مربی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

خلاصه مقاله:

کاهش دما در ماههای دی و بهمن در خوزستان یک پدیده غالب اقلیمی است که سبب خسارت دیدن گیاه و عملکرد میشود. بهمنظور مطالعه اثر تنش سرما در مرحله ظهور سنبله بر وزن دانه در سنبله اصلی، اجزای آن و برخی صفات فنولوژیکی و فیزیولوژیکی ژنوتیپهای گندم، این تحقیق در سال 1392 تحت شرایط کنترلشده گلخانه با پنج ژنوتیپ (ارقام چمران، ویریناک، استار و کرخه و لاین M-83-17 (و چهار دمای محیط (بدون سرما، 3 +، صفر، 3 -درجه سانتیگراد) بهصورت فاکتوریل در قالب طرح کاملا تصادفی با سه تکرار در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان اجرا شد. زمان رسیدگی فیزیولوژیکی، ارتفاع بوته و طول سنبله، وزن دانه در سنبله اصلی و اجزای آن شامل تعداد سنبلچه در سنبله، تعداد دانه در سنبله و وزن هزاردانه و شاخصهای کلروفیل فلورسانس Fo، Fm و Fm/Fv ارزیابی شدند. نتایج نشان داد اثر تنش سرما بر زمان از سبز شدن تا رسیدگی فیزیولوژیکی، تعداد دانه در سنبله، وزن دانه در سنبله اصلی و شاخص Fm/Fv معنیدار بود. بیشترین وزن دانه در سنبله اصلی در شرایط بدون تنش به لاین M-83-17، در تنش 3 - و صفر درجه سانتیگراد به رقم چمران و در تنش سرمای 3 +درجه سانتیگراد به رقم ویریناک تعلق داشت. شاخص Fm/Fv در تنش صفر درجه، بیشترین اختلاف را نسبت به وضعیت قبل از تنش داشت. لاین M-83-17 بهعنوان یک ژنوتیپ برتر پتانسیل عملکرد بیشتری نسبت به سایر ژنوتیپها داشت، درحالی که رقم چمران رقمی با قابلیت ژنتیکی بیشتر برای تحمل تنش ارزیابی شد.

کلمات کلیدی:

تنوع ژنتیکی، ظهور سنبله، فنولوژیکی، فیزیولوژیکی، گندم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/704715>

